

VARIABILITATEA ANATOMICĂ INDIVIDUALĂ A SINUSULUI FRONTAL

Patricia Ursu

(Conducător științific: Ilia Catereniuc, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de anatomie a omului)

Introducere. O problemă actuală a morfologiei moderne este studierea variabilității individuale a structurilor anatomice, inclusiv a celor referitoare la sistemul osos. Problematika abordului chirurgical în patologia sinusului frontal rămîne și în momentul de față complexă și variată.

Scopul lucrării. Studierea variabilității anatomice individuale a sinusului frontal în dependență de gen, în baza analizei datelor bibliografice și materialelor investigațiilor proprii.

Material și metode. Studiu retrospectiv prin analiza a 60 de imagini de tomografie computerizată prin reconstrucție 3D (*DICOM Viewer v 1.4.0*), efectuate în IMU Chișinău, secțiile Neurochirurgie I și Neurochirurgie II, perioada 2018-2019. B:F=1.1:1. Parametrii morfometrici estimați: diametrul infero-superior, antero-posterior, transversal, prezența septului și forma. Statistica: t-Student.

Rezultate. Mărima medie a diametrelor sinusului frontal la femei: DT dr. $29,0\pm 0,56$ mm, DT st. $26,2\pm 0,61$ mm, DAP dr. $8,51\pm 0,2$ mm, DAP st. $8,4\pm 0,4$ mm, DSI dr. $23,1\pm 0,15$ mm, DSI st. $24,7\pm 0,41$ mm. La bărbați: DT dr. $28,9\pm 0,67$ mm, DT st. $29,4\pm 0,73$ mm, DAP dr. $9,31\pm 0,40$ mm, DAP st. $8,59\pm 0,35$ mm, DSI dr. $20,7\pm 0,12$ mm, DSI st. $26,6\pm 0,04$ mm.

Concluzii. (1) Sinusurile frontale drept și stîng sunt asimetrice. (2) Diametrele antero-posterioare și cel transversal sunt substanțial mai mari la bărbați decît la femei. (3) La toți pacienții sinusul frontal avea formă de piramidă triunghiulară.

Cuvinte cheie: sinusul frontal, variabilitate anatomică individuală.

INDIVIDUAL ANATOMICAL VARIABILITY OF FRONTAL SINUS

Patricia Ursu

(Scientific adviser: Ilia Catereniuc, PhD, prof., Chair of human anatomy)

Introduction. A current problem of modern morphology is the study of the individual variability of anatomical structures, including those relating to the bone system. The problem of surgical approach in frontal sinus pathology is still complex and varied.

Objective of the study. Study of the individual anatomic variability of the frontal sinus in a gender-based manner, based on the analysis of the bibliographic data and the materials of its own investigations.

Material and methods. Retrospective study by analysis of 60 computed tomography images by 3D reconstruction (*DICOM Viewer v 1.4.0*), in Emergency Hospital, departments of Neurosurgery I and Neurosurgery II, during 2018-2019. M:W=1.1:1. Estimated morphometric parameters: inferior-superior, antero-posterior, transverse diameter, septum and shape of frontal sinus. Statistics: t Student.

Results. The average size of frontal sinus diameters in women: DT right 29.0 ± 0.56 mm, DT left 26.2 ± 0.61 mm, DAP right 8.51 ± 0.2 mm, DAP left 8.4 ± 0.4 mm, DSI right 23.1 ± 0.15 mm, DSI left 24.7 ± 0.41 mm. In men: DT right 28.9 ± 0.67 mm, DT left 29.4 ± 0.73 mm, DAP right 9.31 ± 0.40 mm, DAP left 8.59 ± 0.35 mm, DSI right 20.7 ± 0.12 mm, DSI left 26.6 ± 0.04 mm.

Conclusions. (1) Right and left front sinuses are asymmetric. (2) Antero-posterior and transverse diameters are substantially higher in males than in women. (3) Frontal sinus in all patients take the form of a triangular pyramid.

Key words: frontal sinus, individual anatomical variability.